

Vorbewerken van ondergronden (K0131)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-06

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Bewerkt ondergronden voor	
Complexiteit:	De werkzaamheden voor het voorbereiden van ondergronden door de beginnend beroepsbeoefenaar bestaan voornamelijk uit technische werkzaamheden die hij volgens standaardroutine en conform vastgelegde procedures uitvoert. De complexiteit van deze werkzaamheden komt bijvoorbeeld tot uitdrukking in het type carrosserie(delen) waaraan hij werkt, de omvang van de werkzaamheden en de conditie/ type ondergrond. De uitvoering van deze werkzaamheden doen een beroep op de algemene basiskennis en -vaardigheden van de beginnend beroepsbeoefenaar. De werkopdrachten waaraan de beginnend beroepsbeoefenaar werkt, zijn overzichtelijk en afgebakend en kennen een geringe kans op fouten en/ of kosten door fouten (afbreukrisico).
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol tijdens het voorbereiden van ondergronden. Hij werkt individueel of in teamverband aan de werkopdrachten die hij krijgt aangereikt door zijn direct leidinggevende. Hij is verantwoordelijk voor een deskundige en correcte uitvoering –zowel technisch als veilig- en milieu verantwoord, kwaliteitsbewust en efficiënt- van de opgedragen werkzaamheden. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig, onder begeleiding en goedkeuring, van zijn direct leidinggevende of ervaren collega's. Hij schakelt hen in bij knelpunten waarvoor hij niet direct een oplossing weet en legt verantwoording af over de voortgang van zijn werkzaamheden aan zijn direct leidinggevende. Binnen de kaders van de werkopdracht is hij in beperkte mate vrij om initiatieven te nemen of keuzes te maken met betrekking tot de uitvoering van zijn werkzaamheden.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Vorbereiden en bewaken van het voorbereiden van ondergronden	De beginnend beroepsbeoefenaar ontvangt van zijn direct leidinggevende de werkopdracht, bespreekt de inhoud en de meest efficiënte werkvolgorde, en stelt in overleg prioriteiten aan werkzaamheden en werkopdrachten voor de werkdag/week. Hij bewaakt de voortgang en de kwaliteit van het voorbereiden van de ondergrond.	De beginnend beroepsbeoefenaar overlegt bij onduidelijkheden over de werkopdracht tijdig met de direct leidinggevende, leest de werkopdracht nauwkeurig en begrijpt de aard en noodzaak van de werkzaamheden; hij schat de benodigde tijd realistisch in en bewaakt de voortgang.	De werkopdracht is doorgesproken. De voortgang van de werkopdracht is bewaakt.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Inrichten van de werkplek voor het voorbereiden van ondergronden	De beginnend beroepsbeoefenaar ordent vóór het voorbereiden de werkplek, verzamelt benodigde gereedschappen en materialen, dekt niet te behandelen delen en zo nodig het interieur af. Hij controleert de veiligheid en meldt onveilige situaties aan zijn direct leidinggevende. Hij demonteert eenvoudig los te nemen onderdelen voor betere bereikbaarheid en slaat ze op voor hermontage.	De beginnend beroepsbeoefenaar kiest en verzamelt gereedschappen, apparatuur en materialen die passen bij de werkzaamheden uit de werkopdracht. De beginnend beroepsbeoefenaar beschermt en dekt het voertuig waaraan gewerkt wordt afdoende, werkt nauwkeurig binnen de geplande tijd en gebruikt daarbij diverse (de)montagetechnieken.	De werkplek is geordend. Voorbereidingen zijn getroffen om te starten met de voorbereidingswerkzaamheden.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Gereedmaken van de ondergrond voor het aanbrengen van grondmaterialen	De beginnend beroepsbeoefenaar reinigt, ontvet en schuurt/matteert de ondergrond van carrosserieonderdelen (nat of droog, handmatig of machinaal). Hij plamuurt beschadigingen, schuurt de reparatieplekken uit en maakt de ondergrond stof- en vetvrij. Daarna plakt hij niet te spuiten delen af voordat grondmateriaal wordt aangebracht.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt nauwkeurig binnen de geplande tijd met diverse voorbewerkingstechnieken. Hij/zij gebruikt gereedschappen, materialen en (hulp)middelen verantwoord en effectief, gaat efficiënt om met materialen en gebruikt ze niet onnodig veel. Daarbij werkt hij/zij volgens (bedrijfs)procedures en de voorgeschreven volgorde, en verwerkt volgens gebruiksvoorschrift met inachtneming van veiligheids- en milieuregels.	De ondergrond van het object is gereed voor het aanbrengen van grondmaterialen en de niet te behandelen delen zijn afgedekt.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Verwerken van grondmaterialen	De beginnend beroepsbeoefenaar mengt de materialen en componenten van het grondmateriaal. Vervolgens brengt hij het grondmateriaal in meerdere lagen met applicatiegereedschap aan op de carrosseriedelen. Daarna stelt hij de droogapparatuur in om het aangebrachte materiaal te laten drogen en harden.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt nauwkeurig binnen de geplande tijd volgens het mengrecept, gebruikt verantwoord de bedoelde gereedschappen, materialen en (hulp)middelen met juiste instellingen en gaat zo efficiënt mogelijk om met grondmaterialen door niet onnodig te verbruiken en rekening te houden met beperkte verwerkingstijd. Hij/zij werkt volgens (bedrijfs)procedures, volgt de werkwijze/volgorde bij het verwerken van grondmaterialen en verwerkt volgens het gebruiksvoorschrift en geldende veiligheids- en milieuvoorschriften.	De grondmaterialen zijn volgens de werkopdracht verwerkt. Het aangebrachte grondmateriaal levert een bijdrage aan het gewenste optisch resultaat van het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1-W5			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Controleren van de voorbereekte ondergrond en afronden van de opdracht	De beginnend beroepsbeoefenaar controleert de voorbereekte ondergrond op structuur, strakheid, schuurkrassen en oneffenheden. Hij voert resten en afval af of bergt ze op, ruimt de werkplek op en controleert gereedschappen en apparatuur op schade, vervuiling en werking; hij reinigt en repareert of vervangt beschadigde arbeidsmiddelen in overleg, mits bevoegd.	De beginnend beroepsbeoefenaar controleert zijn werkzaamheden systematisch, ordelijk en zorgvuldig, eventueel met een checklist. Hij reinigt gereedschappen en apparatuur volgens voorschrift, ruimt de werkomgeving netjes en veilig op en voert overgebleven materiaal en afval af volgens milieuvoorschrift. Bij noodzaak tot reparatie of vervanging overlegt hij tijdig met zijn direct leidinggevende.	De werkzaamheden zijn gecontroleerd. De gereedschappen en apparatuur zijn schoon en werken naar behoren. De werkplek en overgebleven materialen zijn opgeruimd en afvalstoffen zijn afgevoerd.

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl